

Det er det sidste Statsregnskab, som foreligger, og paa dette havde man altsaa et saa stort Underskud, og der var anvendt et saa stort Beløb til Erhvervelse af Aktiver. For indeværende Finansaar, som er det første, det drejer sig om med Hensyn til Optagelse af et Laanebeløb paa indtil 10 Mill. Kr., er Forholdet jo væsentlig forbedret. For det første er der paa Finansloven opført et Beløb af 34,5 Mill. Kr. til Erhvervelse af Aktiver, men der findes paa Tillægsbevillingsloven et Beløb af ikke mindre end 23,4 Mill. Kr., der er Genbevillinger fra det foregaaende Aar, og hvis man lægger disse to Beløb sammen, vil der være et Beløb til Raadighed af ikke mindre end 67,9 Mill. Kr. Nu vil jeg jo antage, at dette Beløb ikke vil medgaa i indeværende Finansaar, men at, som tidligere, et meget betydeligt Beløb vil udgaa og komme til Genbevilling paa næste Finanslov, 1923—24. Hvor stort et Beløb det vil dreje sig om, derom kan der altid strides eller skønnes forskelligt, men jeg tager neppe meget fejl, naar jeg regner med, at det ganske sikkert vil være et Beløb af saadant noget som 27 Mill. Kr., der vil blive ført over til 1923—24. Det vil i alt Fald nogenlunde stemme med, hvad de foregaaende Aar udviser. Men selv om man antager, at de 27 Mill. Kr. vil møde os næste Aar som Genbevilling, vil der dog være ikke mindre end 40 Mill. Kr. i indeværende Finansaar til Erhvervelse af Aktiver. Det mere glædelige er, at Finanslov og Tillægsbevillingslov for indeværende Finansaar viser, at der skulde fremkomme et Overskud paa 4,2 Mill. Kr., saa at man i Sammenligning med 1921—22 er naaet et meget betydeligt Stykke frem, idet man springer fra et Underskud paa 67 Mill. Kr. til et Overskud paa 4,2 Mill. Kr. Det er for os et talende Vidnesbyrd om, hvor langt man paa dette Omraade er naaet med Hensyn til Statsvirksomhederne, hvori der er bundet saa overmaade stor Kapital, at man nu er naaet til, at de i alt Fald — det tør man vel forudsætte med Sikkerhed — i indeværende Finansaar vil bære sig eller muligvis give det nævnte mindre Overskud. Og for det kommende Finansaar, 1923—24, hvor der er opført et Beløb af godt 21, nærmere 22, Mill. Kr. til Erhvervelse af Aktiver, vil vi saa fra indeværende Aar have en 27 Mill. Kr. at overføre, saaledes at der ogsaa i det kommende Finansaar vil være et meget betydeligt Beløb, over 40 Mill. Kr., til Erhvervelse af Aktiver. Man ser, at det er meget store Beløb, som baade i indeværende og det kommende Finansaar skal anvendes i dette Øjemed, set i Forhold

til, hvad der tidligere var normalt, 11 Mill. Kr. Derfor mener jeg, at der er fuld Føje, fuld Begrundelse for at optage et saadant mindre Statslaan til Erhvervelse af disse Aktiver, hvorigennem man i Virkeligheden erhverver Formue, vel at mærke — det lægger jeg megen Vægt paa —, naar denne Formueerhvervelse virkelig bærer sig og giver et mindre Udbytte, og der er jo al rimelig Udsigt til, at dette vil ske baade i indeværende og det kommende Finansaar.

Altsaa, ud fra den Begrundelse, at det er mange Penge, man aarlig i disse Aar skal bruge til Erhvervelse af Aktiver, at man er naaet til, at de vedkommende Statsvirksomheder kan bære sig og give et mindre Udbytte, og endvidere, at man betaler et Beløb, der er fuldt saa stort som den Gæld, vi i dette Øjeblik har — set fra alle disse Sider mener jeg, det vil være fuldt forsvarligt at vedtage et saadant Lovforslag.

Med Hensyn til § 2 i Forslaget har jeg intet at bemærke, idet dette, at Obligationerne kan bære en Rente af indtil 5 pCt., synes mig meget rimeligt, ligesom jeg synes, at det Paalydende, Obligationerne skal have, 5 000, 2 000, 1 000, 500 og 200 Kr., er meget passende. Saa vidt jeg erindrer, er det for øvrigt ganske i Overensstemmelse med, hvad vi vedtog i 1912.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Staaning: Det foreliggende Lovforslag er jo et Forslag om Forøgelse af Statsgælden med et lille Statslaan. Det er i og for sig ikke overraskende, man har jo i nogen Tid ventet et Forslag om et Statslaan; Forslagets Komme er ganske vist blevet dementeret, men det er jo Regelen, at Forslaget kommer, kort Tid efter at Dementiet har været fremme i Bladene. Der er vist efterhaanden blevet Enighed om, at Dementi af Rygter om Statssager ikke kan fordømmes, saaledes som man for nogle Aar siden var tilbøjelig til at gøre det. Nu taler man ikke om Løgnedementier, og det betragter jeg som et godt Fremskridt, hvad jeg ogsaa ved denne Lejlighed vil understrege.

Det foreliggende Lovforslag maa vel ses i Sammenhæng med Statens hele økonomiske Situation og da ogsaa i Sammenhæng med det Maal af Tillid, som man nærer til den Regering, der kræver dette Statslaan tilvejebragt. Jeg skal om Statens almindelige økonomiske Situation tillade mig nogle Bemærkninger, idet jeg ved, at man fra mit Partis Side vil give Afkald paa at